

УДК

ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ВИТРАТ НА ТЕХНІЧНЕ ПЕРЕОЗБРОЄННЯ

Фартушняк О.В., к.е.н., доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків, Україна,

Цибулько Д.І., к.е.н., ст. викладач, ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Харків, Україна

Сучасні тенденції розвитку економіки країни та будь-якого суб'єкта господарювання, потребують впровадження ефективнішого технологічного процесу. Продукція українських машинобудівників в цілому, за винятком окремих видів товарів, неконкурентоспроможна на світовому ринку [1]. Однією з причин є зведення до мінімуму витрат на технічне переозброєння, що свідчить про актуальність даної проблематики.

Аналіз останніх публікацій [1-7] дозволив зробити висновок, що на сьогодні існує проблема в створенні бухгалтерської моделі, на основі якої потрібно приймати управлінські рішення з метою оптимізації цього напрямку діяльності. У наявних моделях відсутні розгорнуті витрати на технічне переозброєння, існують різні підходи до економічних моделей управління (модель витрат, модель прибутку) [2]. Немає точної інформації про фактичні витрати на технічне переозброєння, а це практично виключає його економічний аналіз і пошук резервів оптимізації.

Тому, метою даної роботи є формування бухгалтерської моделі витрат на технічне переозброєння промислових підприємств.

Дослідженням даної проблематики займалися вчені Б. Валуєв, О. Кантаєва, В. Головачко, Я. Крупка, І. Приварникова та ін.

На нашу думку, всі витрати на технічне переозброєння, можна поділити на дві групи:

1) підготовчі витрати, які включають витрати підприємства на виробниче проектування, маркетингові дослідження щодо найбільш прогресивних видів техніки та інші;

2) основні витрати, які включають безпосередньо витрати на придбання машин, обладнання, установок.

Виходячи з економічної сутності технічного переозброєння та наведеної класифікації, витрати на його проведення, в бухгал-

терському обліку потрібно визначати наступним чином:

підготовчі витрати – це витрати періоду;
основні витрати – це капітальні інвестиції.

Крім того, потрібно розуміти, що технічне переозброєння, на відміну від реконструкції або інших форм відтворення, розглядають як оновлення тільки активної частини основних засобів підприємства (машин та обладнання).

Аналізуючи норми П(С)БО 7 "Основні засоби" та методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, можна зробити висновок, що витрати на технічне переозброєння поділяються в залежності від таких ознак:

збільшення економічних вигід у майбутньому – модернізація, модифікація, добудова тощо;

витрати звітного періоду – в частині капітального ремонту;

капітальні інвестиції у придбання нового об'єкту основних засобів із списанням заміненого об'єкту.

З метою чіткого (неупередженого) моніторингу про витрати на технічне переозброєння для прийняття управлінських рішень авторами пропонується ввести додатковий субрахунок 1522 "Капітальні інвестиції на технічне переозброєння (модернізацію, дообладнання тощо)" до вже наявних в Плані рахунків. А в рамках даного субрахунку вести аналітичний облік по витратах на технічне переозброєння по проектах (наприклад, по окремих цехах, ділянках).

Після оформлення первинних документів та ступеню завершеності проекту технічного переозброєння, ці витрати потрібно списувати, зробивши бухгалтерський запис в Дебет субрахунку 1042 "Машини та обладнання, введені за рахунок технічного переозброєння" та в Кредит субрахунку 1522 "Капітальні інвестиції на технічне переозброєння", що

буде означати введення таких засобів в експлуатацію. В подальшому вся інформація щодо процесу здійснення технічного переозброєння, яка буде потрібна для аналізу уже сформована і на рахунках і в первинних документах.

Схематичне зображення бухгалтерської моделі витрат, пов'язаних з технічним переозброєнням промислових підприємств наведено на рис. 1.

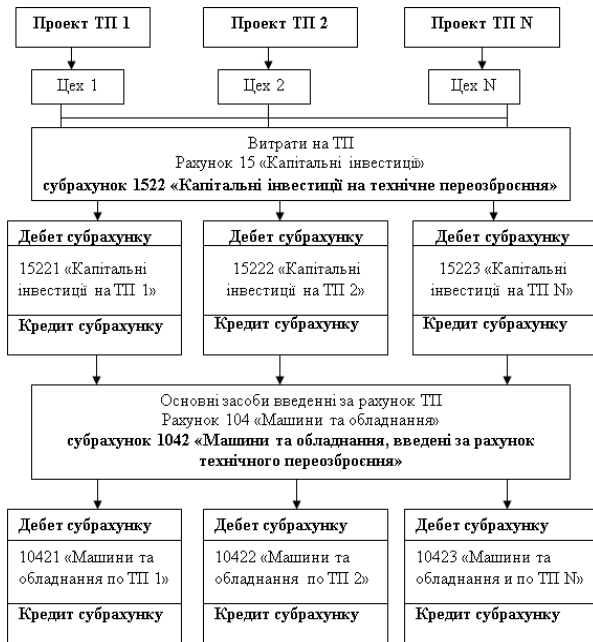

Рис. 1. Бухгалтерська модель основних витрат на технічне переозброєння промислових підприємств

Характерною ознакою бухгалтерської моделі витрат на технічне переозброєння є інформаційне забезпечення цього процесу з метою обліково-аналітичного зрізу.

Головна відмінність запропонованої моделі обліку витрат на технічне переозброєння від сформованої практики полягає в тому, що на додаткових синтетичних субрахунках відображуються витрати тільки на технічне переозброєння, які виокремлені в рамках аналітичного обліку по певних проектах (цехах, ділянках тощо). Завдяки запропонованої моделі керівництво підприємства зможе

отримати точну та об'єктивну інформацію про витрати на технічне переозброєння, а також більш глибоко, ніж це прийнято в чинних нормативних документах, побудувати їх аналітичний облік.

Розвиток бухгалтерської моделі, насамперед, справа майбутнього, однак перші кроки на шляху вдосконалення обліку витрат на технічне переозброєння промислового підприємства запропоновані.

Список використаної літератури

1. Барташевська Ю. Розвиток машинобудування України: стан, проблеми, перспективи / Ю. Барташевська // Європейський вектор економічного розвитку. – 2010. – № 1(8). – С. 19–25.
2. Валуєв Б. Деякі питання обліку інноваційних витрат / Б. Валуєв, О. Кантаєва // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 12. – С. 28–35.
3. Гноєва І.М., Винник С.М. Особливості обліку модернізації та реконструкції основних засобів / І.М. Гноєва, С.М. Винник // Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського. – № 1/2014 (3). – Серія «Економічні науки». – С. 160-166.
4. Головачко В. М. Методика обліку витрат на ремонт і поліпшення основних засобів / В. М. Головачко // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка. – 2014. – Випуск 2(2). – С. 95–97.
5. Крупка Я. Д. Облік інвестицій: моногр. / Я. Д. Крупка. – Т: Економічна думка, 2001. – 302 с.
6. Логачев К. И. Обновление основных фондов промышленных предприятий: моногр. / К. И. Логачев, Е. В. Коновалова. – Белгород: Изд-во БГТУ, 2007. – 128 с.
7. Приварникова І. Ю. Системне управління витратами на основні засоби як джерело підвищення ефективності їх використання та оновлення / І. Ю. Приварникова // Фінансова система України : зб. наук. праць. Наукові записки. Серія : Економіка. – Острого : Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2010. – Вип. 13. – С. 157–169.

Автори

Фартушняк Ольга Вікторівна, к.е.н., доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця (fartushniak.hneu.ua).

Цибулько Дмитро Іванович, к.е.н., ст. викладач, ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Тези доповіді надійшли 05 лютого 2016 року.

Опубліковано в авторській редакції.